

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصری، پلاک ۲۲ • تلفن:۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر:۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸

توزیع: موسسه مطبوعاتی نشرگستر امروز نوین • تلفن: ۰۹۳۸۵۲۲۱۰۱۶ • چاپ: صمیم

شترت

روزنامه

چهارشنبه ۱۷ دی ۱۴۰۴ • ۱۷ رجب ۱۴۴۷ • ۷ ژانویه ۲۰۲۶ • سال بیست‌ودوم • شماره ۵۲۹۹ • ۱۳۲ و ۱۲ صفحه • اذان ظهرتهران ۱۲:۱۱ • اذان مغرب ۱۷:۲۷ • اذان صبح فردا ۵:۴۵ • طلوع آفتاب ۷:۰۵

تحلیل‌خوانی

توسعه‌سمپادچالش‌کنکور

مجیدطهرانیان

عدالت آموزشی به معنای فراهم‌سازی فرصت‌های یادگیری باکیفیت برای همه

دانش‌آموزان، به‌ویژه در مدارس دولتی عادی است؛ نه تمرکزمنابع محدود بر گروهی خاص از دانش‌آموزان. هرچند شناسایی و حمایت از استعداد‌های برتر امری ضروری است، اما وقتی توسعه مدارس خاص به تضعیف مدارس عادی و «مهاجرت استعداده‌ا» از بدنه اصلی آموزش عمومی منجر شود، عدالت آموزشی عملاً جای خود را به نخبه‌گرایی گرانشی می‌دهد. تجربه نشان می‌دهد در بسیاری از مناطق، مدارس سمپاد نه موجب ارتقای کیفیت آموزش منطقه، بلکه به جزایری ممتاز در کنار مدرسی با حداقل امکانات تبدیل شده‌اند. این وضعیت شکاف آموزشی را تعمیق کرده و احساس نابرابری را در میان خانواده‌ها و دانش‌آموزان تقویت می‌کند. موفقیت در کنکور، به‌ویژه کسب رتبه‌های تک‌رقمی، شاخصی جناب و مهم است، اما آیا این معیار می‌تواند مبنای توسعه یک شبکه گسترده از مدارس خاص باشد؟
کنکور، سنج‌های محدود و تک‌بعدی است که بیشتر توانایی تست‌زنی و حافظه کوتاه‌مدت را می‌سنجد، نه خلاقیت، مهارت حل مسئله، کار گروهی، کارآفرینی و شایستگی‌های زندگی. وقتی توسعه سمپاد صرفاً با تراز کنکور سنجیده می‌شود، طبیعی است که برنامه‌های آموزشی این مدارس نیز به سمت کنکورمحوری سوق پیدا کند؛ مسیری که در نهایت، استعداد‌های متنوع انسانی را قربانی یک مسابقه فشرده و فرسایشی می‌کند. نکته قابل تأمل دیگر، هزینه‌هایی است که مدارس سمپاد از خانواده‌ها دریافت می‌کنند. این مبالغ، در بسیاری موارد، قابل توجه است. این در حالی است که سمپاد از امکانات دولتی گسترده‌ای بهره‌مند است: ساختمان و فضای فیزیکی دولتی، حقوق بخشی از نیروها از محل بودجه عمومی و حمایت‌های دولتی. این پرسش جدی مطرح می‌شود که اگر همین سطح از منابع و حمایت‌های دولتی در اختیار بخش خصوصی حرفه‌ای و رقابتی قرار گیرد، آیا نمی‌توان انتظار نتایج آموزشی درخشان‌تر، متنوع‌تر و نوآورانه‌تری داشت؟
سمپاد اگر قرار است نقش ملی و عدالت‌محور ایفا کند، باید از «رتبه‌سازی کنکوری» عبور کرده و مأموریت خود را بازتعریف کند؛ مأموریتی که در آن:
تمرکز اصلی بر ارتقای کیفیت کل نظام آموزش دولتی باشد، نه فقط مدارس خاص؛
حمایت از استعداد‌ها به‌صورت شبکه‌ای و درون مدارس عادی انجام شود؛
معیارهای موفقیت، فراتر از کنکور و شامل مهارت‌های قرن ۲۱ باشد؛
و شفافیت مالی و تناسب شهریه‌ها با ماهیت دولتی این مدارس به‌طور جدی بازنگری شود.

یادداشت

قمار یکسان‌سازی نرخ ارز در شرایط التهابی

اما در شرایط رشد اقتصادی منفی، تورم نزدیک به ۵۰ درصد، فقر گسترده و شکاف بزرگ درآمدی، انتظاری می‌رود این سیاست به جهش قیمت کالا‌های اساسی و نارضایتی بینجامد.
با توجه به ریسک آغاز دوباره درگیری‌های منطقه‌ای و قراردادن کشور در وضعیت «استندبای»، وقوع ماریج ارزتورم محتمل است. این امر نارضایتی اجتماعی را افزایش داده و احتمال اعتراضات مردمی را که همواره یازنده‌اند، بیشتر می‌کند؛ مردمی که بدون دیدن افق روشن، تنها با اعلام مخالفت با وضع موجود واکنش نشان می‌دهند.

یکی دیگر از دلایل شکست محتمل این سیاست، فقدان سیاست‌های پولی و مالی مکمل است. شرط موفقیت چنین اصلاحی، وجود ثبات اقتصادی، جایگزینی سیاست‌های حمایتی مؤثر (نه یارانه‌های ناچیز)، مهار انتظارات تورمی، حذف رانت ناشی از یکسان‌سازی نرخ ارز، کاهش جذابیت سفته‌بازی، تضمین واردات کالا‌های اساسی از طریق مجوز‌های رقابتی و پرداخت یارانه هدفمند و شفافیت کامل در فرآیندهای بودجه‌ای، تخصیصی ارزی و کم‌رکی است. بدون این پیش‌شرط‌ها، تکرخ‌شدن ارز نهایتاً به اصلاح منجر نمی‌شود، بلکه بحران‌های اجتماعی و اقتصادی را تشدید خواهد کرد.

روز یکشنبه ۱۴ دی‌ماه تصاویری از تنش در بیمارستان امام خمینی

ایلام در شبکه‌های اجتماعی منتشر شد. گفته شده در جریان اعتراضات روز‌های اخیر، تعدادی از مجروحان شهرستان ملکشاهی به این بیمارستان منتقل شده بودند که ورود مأموران نیروی انتظامی به این مرکز پزشکی، موجب تنش و اخلال در امداد‌رسانی شد. روز دوشنبه، مرکز روابط عمومی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی طی بیانیه‌ای برای آگاهی افکار عمومی به اطلاع‌رسانی در این باره پرداخت. در بخشی از این بیانیه آمده: «در روز‌های اخیر و هم‌زمان با بروز برخی اعتراضات و ناآرامی‌ها در تعدادی از شهرهای کشور، متأسفانه در مواردی شاهد ورود به مراکز درمانی، آسیب به آمبولانس‌های اورژانس، تخریب تجهیزات درمانی و صدمه‌دیدن تعدادی از کارکنان خدم نظام سلامت بوده‌ایم؛ رخدادهایی که با اصول انسانی، اخلاقی و حقوق شهروندی در تعارض آشکار است. نظام سلامت کشور و تمامی کارکنان آن، همواره و بدون هیچ تمایزی، متعهد به حفظ جان و سلامت همه شهروندان ایران بوده و هستند؛ بیمارستان‌ها، آمبولانس‌ها و تجهیزات درمانی، فضاهایی امن و دارایی‌هایی عمومی‌اند که به همه مردم تعلق دارند و باید در هر شرایطی از تعرض، تنش و درگیری مصون بمانند. در همین راستا و در پی حادثه رخ‌داده در بیمارستان شهر ایلام، به دستور صریح وزیر محترم بهداشت، موضوع درگیری در این مرکز درمانی به‌صورت جدی و دقیق در دست بررسی قرار گرفته و نتایج آن در چارچوب قانون پیگیری خواهد شد...».
همچنین در ادامه، مسعود پزشکیان از وزیر کشور خواست با تشکیل تیمی ویژه متشکل از مسئولان ذی‌ربط، ابعاد مختلف حوادث رخ‌داده در ایلام، علل و زمینه‌های بروز ناآرامی‌ها و نحوه مواجهه با آن را به‌طور کامل بررسی و گزارشی جامع از نتایج این بررسی‌ها را در اسرع وقت به دفتر رئیس‌جمهور ارائه کند.

برای انسان‌ها، «جان» ارزشمندترین دارایی به شمار می‌رود که در شریعت اسلام حفظ آن واجب شمرده شده است. پزشک علاوه بر وظیفه حرفه‌ای خود، وظیفه اخلاقی خطیری نیز برعهده دارد، به

سعید پیردوست پس از ۵۵ سال فعالیت هنری، در روزی از دنیا رفت که باید شمع تولد ۸۵سالگی‌اش روشن می‌شد؛ روزی که به‌جای تبریک، خبر درگذشتش دهان‌به‌دهان چرخید. شاید تقدیر چنین خواسته بود که تولد و مرگش در یک قاب بنشینند؛ قایی که یادآور گذر تند زمان و فراموشی آدم‌هاست. مراسم خاکسپاری زنده‌یاد «سعید پیردوست» قرار است فردا پنجشنبه ۱۰ صبح در قطعه هنرمندان بهشت زهرا برگزار شود. قرار است ۵ صبح آیین بدرقه به سمت قطعه هنرمندان از مقابل سالن عروجیان بهشت زهرا آغاز شود. خانه سینما درگذشت این هنرمند سینما و تلویزیون را به جامعه هنری تسلیت گفته و برای خانواده و بازماندگان آن مرحوم آرزوی صبر و آرامش دارد. همچنین قرار است مراسم ترحیم زنده‌یاد «سعید پیردوست» شنبه ۲۰ دی ساعت ۱۳:۳۰ تا ۱۵ در مسجد نظام‌مافی سالن ۲ در بلوار آیت‌الله کاشانی بعد از س‌راه جنت‌آباد برگزار شود.

این هنرمند سینما و تلویزیون بامداد ددروز ۱۶ دی‌ماه بر اثر سرطان درگذشت. سعید پیردوست کار سینمایی خود را با مسعود کیمیایی و فیلم «خاک» آغاز کرد. در فیلم «گوزن‌ها» ایفاگر نقشی کوتاه اما ماندگار بود و پس از آن در فیلم‌ها «سفر سنگ»، «تیغ و ابریشم»، «سرب»، «دندان مار»، «رد پای گرگ»، «سرباز‌های جمعه» و... با کیمیایی همکاری کرد. «ممنونم که هنوز سعید پیردوست را می‌شناسید»؛ این جمله را سعید پیردوست چندی پیش، در گفت‌وگویی با ایسنا بیان کرد، زمانی که هنوز نفس می‌کشید. هنوز امید داشت حالش بهتر شود و دوباره کار کند، اما از تنهایی اش می‌گفت، از روز‌هایی که بیماری

آیین افتتاح پل سیدحس نصرالله صبح روز سه‌شنبه با حضور مسئولان استانی در کرج برگزار شد؛ پلی که در ادامه اتوبان همت احداث شده و در آینده‌ای نزدیک با اتصال به بزرگ‌ترین پل خاورمیانه و بزرگراه شمالی، نقش مهمی در کاهش بار ترافیکی اتوبان کرج-قزوین ایفا خواهد کرد. عکس: نسرتن کرمانی، فارس

به بهانه حادثه بیمارستان ایلام

حق حیات انسان و مسئولیت‌های مشترک پلیس و پزشک

ابراهیم یوبی

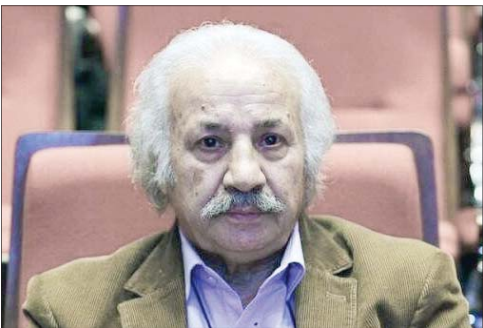
وکیل دادگستری

همین دلیل پیش از شروع طبابت، سوگند بقرار را ادا می‌کند. در فرازی از این سوگندنامه می‌خوانیم: «...در هر خانه‌ای که باید درآیم برای سودمندی به حال بیماران وارد خواهیم شد و از هر کار زشت ارادی و آلوده‌کننده به‌ویژه از اعمال ناهنجار با زنان و مردان، خواه آزاد و خواه برده باشیم، پرهیز خواهیم کرد. آنچه در زمان انجام‌دادن پیشه خود و حتی خارج از آن درباره زندگی مردم خواهیم دید با خواهیم شنید که نباید فاش شود، به هیچ‌کس نخواهم گفت؛ زیرا این‌گونه دانسته‌ها را باید به گنجینه اسرار سپرد. اگر به همه این سوگندنامه وفادار باشم و به آن افتخار کنم، باشد که از زندگی و پیشه خود برخوردار شوم و همیشه در بین مردان، سربلند و مفتخر باشم اما اگر آن را نقض کنم و به سوگند خویش پشت نمایم، از زندگی و پیشه خود بهره نبرم و همواره در میان مردان، سرافکنده و شرمسار باشم».

در جریان تنش به‌وجودآمده در بیمارستان امام خمینی ایلام، یک طرف وزارت بهداشت، بیمارستان و کادر درمان قرار دارد و طرف دیگر نیروی انتظامی که هریک بر انجام رسالت خود تأکید دارند. برای دانستن قلمروی وظایف و اختیارات هر دو نهاد، باید به مجموعه قوانین و مقررات کشور مراجعه کرد. بر اساس بند هفتم ماده ۲ «قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی» (۳ خرداد ۱۳۴۷) «فراهم‌نمودن تسهیلات لازم برای برخورداری همگان از خدمات درمانی در حدود امکانات از طریق

هنرخوانی

سعید پیردوست فردا تشییع می‌شود

آمده بود و احوال‌پرسی‌ها رفته بودند. امروز، همان جمله تبدیل به وداعی ناخواسته با این هنرمند شده است. در پی درگذشت سعید پیردوست، بازیگر سینما و تئاتر، می‌توان یادی کرد از رفاقت قدیمی مسعود کیمیایی با او. مسعود کیمیایی سال ۱۳۹۵ به برنامه‌ای برای تقدیر از سعید پیردوست گفت: «ما از مدرسه با هم بوده‌ایم، یعنی از اول دبیرستان فکر کنيد از ۱۳، ۱۴سالگی با هم زندگی کرده‌ایم. خیلی از ما نیستند، خیلی از ما به خاک رفتند.

خیلی‌ها از خانه‌هایشان دور شدند و چندتاییی مانده‌ایم، این دو نفر (اکبر معزی و سعید پیردوست) بسیار بازیگران خوبی هستند و هیچ‌وقت شوق سوپراستارشدن نداشتند.

آن موقع‌ها که سینما می‌رفتیم تمام علاقه سعید پیردوست به

ایجاد و گسترش مراکز درمانی دولتی و بهبود استاندارد آنها و استفاده از همکاری مؤسسات خیریه و بخش خصوصی و نیز انواع بیمه‌های درمانی» از وظایف وزارتخانه به حساب آمده است. از سوی دیگر نیروی انتظامی که در پی تصویب «قانون نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران» در ۲۷ تیرماه ۱۳۶۹، این نهاد وظایفی دارد که بندهای ۲۶گانه ماده ۴ قانون آمده است؛ از جمله «استقرار نظم و امنیت و تأمین آسایش عمومی و فردی»، «تأمین امنیت برای برگزاری اجتماعات، تشکل‌ها، راهپیمایی‌ها» و «حراست از اماکن، تأسیسات، تجهیزات و تسهیلات طبقه‌بندی‌شده غیرنظامی و حفظ حریم آنها». اگر تاریخ تشکیل کمیته بین‌المللی صلیب سرخ را بررسی کنیم، مشاهده می‌شود هدف ارائه خدمات به آسیب‌دیدگان در شرایط تنش و درگیری بوده است.

حفظ سلامت افراد از چنان اهمیتی برخوردار است که قانون‌گذار با تصویب «قانون مجازات خودداری از کمک به مصدومین و رفع مخاطرات جانی» (۵ خرداد ۱۳۵۴) این‌گونه مقرر کرده: «هرکس شخصی یا اشخاصی را در معرض خطر جانی مشاهده کند و بتواند با اقدام فوری خود یا کمک طلبیدن از دیگران با اعلام فوری به مراجع یا مقامات صلاحیت‌دار از وقوع خطر یا تشدید نتیجه آن جلوگیری کند، بدون اینکه با این اقدام خطری متوجه خود او یا دیگران شود و با وجود استمداد یا دلالت اوضاع و احوال بر ضرورت کمک از اقدام به این امر خودداری نماید، به حبس جنحه‌ای تا یک سال و یا جزای نقدی تا ۲۶۰۰۰۰۰۰۰ ریال محکوم خواهد شد. در این مورد اگر مرتکب از کسانی باشد که به اقتضای حرفه خود می‌توانسته کمک مؤثری بنماید به حبس جنحه‌ای از سه ماه تا دو سال یا جزای نقدی از ۸۲۰۰۰۰۰۰۰ تا ۳۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال محکوم خواهد شد. مسئولان مراکز درمانی اعم از دولتی یا خصوصی که از پذیرفتن مشخص آسیب‌دیده و اقدام به درمان او یا کمک‌های اولیه امتناع نمایند به حداکثر مجازات ذکرشده محکوم می‌شوند...». ضمن ابراز تاسف از وقوع این حادثه، باید منتظر گزارش وزیر کشور بود.

یاد

بلا تار، خالق جهان

مالیخولیایی درگذشت

سینمای جهان یکی از صداهای منحصربه‌فرد خود را از دست داد. «بلا تار» فیلم‌ساز مجارستانی و از رادیکال‌ترین و تأثیرگذارترین مؤلفان تاریخ سینما، پس از یک دوره طولانی بیماری در ۷۰سالگی درگذشت؛ هنرمندی که جهان‌هایی زمستانی، فرسوده و در آستانه خاموشی را به یکی از ماندگارترین تجربه‌های زیبایی‌شناختی بدل کرد.

او نمونه کامل «مؤلف مؤلف‌ها» است؛ هنرمندی که از کارگردانی کم‌نام‌ونشان بیرون از مجارستان، به یکی از چهره‌های تحسین‌شده سینمای جهان بدل شد و هم‌زمان شور سینمادوستی مشتعل را در میان لشکری رو به گسترش از پیروان برانگیخت. فیلم لعنت (۱۹۸۸) نخستین بیان کامل سبکی را عرضه کرد که تار در چهار فیلم بلند شگفت‌انگیز پس از آن نیز ارائه داد: آثاری با فیلم‌برداری سياهوسفید عیوس، برداشت‌های طولانی با میزانشن‌های پیچیده و دقیق، ریتمی هیپنوتیزم‌کننده و روایت‌هایی رازآلود که آکنده از حس فاجعه‌ای قریب‌الوقوع هستند. او گاه تجربه‌هایی عجیب داشته؛ از مسیری که به غمغت مسحورکننده و جسورانه هفت‌ونیم‌ساعته «تانگوی شیطان» به مینی‌مالیسم عریان «اسب تورین» ختم شد. «اسب تورین» در بخش رقابتی جشنواره برلین در سال ۲۰۱۱ به نمایش گذاشته شد و خرس نقره جایزه بزرگ هیئت داوران و همچنین جایزه فیپرشی را دریافت کرد.

«تار» کارش را با مجموعه‌ای از فیلم‌های مستندنما، تند و پرتش آغاز کرد؛ آثاری که از درگیری فوری با مسائل اجتماعی معاصر در «آشپانه خانواده» ۱۹۷۷ به‌تدریج به مطالعه‌ای نمایشی‌تر، انتزاعی‌تر و خفقتان‌آور از حرص و تباهی در «مردم پیش‌ساخته» رسید؛ فیلمی که استفاده جسورانه‌اش از ترکیب‌بندی‌های نامتعارف و دیالوگ‌های غیرطبیعی، مستقیماً به آثار متأخر سینمای او راه می‌برد. بااین‌همه، ریشه‌های فیلم‌های او در گزارش‌های مستند موسوم به «مکتب بوداپست» همچنان در آثار متأخر به‌شدت آراسته‌اش قابل تشخیص است؛ آثاری که تصنع غریب و ابعاد تاریک خیال‌پردازانه‌شان (گاه تا مرزهای شبه‌علمی-تخیلی) بر وفاداری وسواس‌گونه به فضا و زمان استوار است. از این منظر، تار با دوربینی به‌غایت سیّال، متنوع عمل می‌کند؛ از چرخیدن افراد لایعقل در میخانه‌ای چرک‌مرده تا کار روزانه کشاورزان. آثار نامدین «تار» با دوربین‌های متحرک شناسانه می‌روند.

بلا تار (متولد ۱۹۵۵ در پیچ، مجارستان) کار خود را در اواخر دهه ۱۹۷۰ با فیلم‌هایی مستندنما و اجتماعی آغاز کرد؛ در آثارش با نگاهی بی‌برده به فقر، فروپاشی خانواده و بن‌بست‌های زندگی روزمره در سوسیالیسم متأخر مجارستان می‌پرداخت. این فیلم‌ها، که ریشه در سنت مستندگرایی «مکتب بوداپست» داشتند، به‌تدریج مسیر «تار» را به سوی سینماییی هرجه انتزاعی‌تر، نمایشی‌تر و فلسفی‌تر گشودند.

در سینمای تار، دوربین نه صرفاً ابزار ثبت، بلکه نیرویی زنده و پویاست.

با وجود تاریکی و تهدید مداومی که بر این جهان‌ها حاکم است، سینمای بلا تار سرشار از جذابیت و حتی نوعی شکوه است اما تکرار‌های وسواس‌گونه و تعلیقی می‌آفریند که هر لحظه در آستانه اوج و انفجار به نظر می‌رسند.

او هر بار در ساخت اثرش شگفت‌آفرین عمل کرد. اقتباس تلویزیونی او از مکتب تنها در دو پلان فیلم‌برداری شد.

آکادمی فیلم اروپا با بیانیه‌ای درباره درگذشت او اعلام کرد: «آکادمی فیلم اروپا درگذشت کارگردانی برجسته و چهره‌ای با صدایی قوی و سیاسی را سوگواری می‌کند».

از دیگر ساخته‌های بلا تار می‌توان به «تقویم پاییز یا گاهنامه خزان» و «نفرین» اشاره کرد. «بلا تار» در سال ۲۰۲۳ جایزه افتخاری آکادمی فیلم اروپا را دریافت کرد و در سال ۲۰۲۲ نیز با دریافت جایزه یک عمر دستاورد جشنواره فیلم قاهره مورد تقدیر قرار گرفت.